

Wat was interessant in de vogelbladen?

Samengevat door Paul Keuning

De DompHoorn jrg. 54(2), juni 2020

Natuur- en Vogelwacht De Vijfheerenlanden. Weinig vogelnieuws te melden dit keer. De nestkastcontroles, ook van de uilenkasten zijn nog in volle gang. Wel mooie foto's van Hille de Bruin die ze thuis, werkend vanuit haar woonkamer, maakt.

Dutch Birding jrg. 42(3), 2020

Tijdschrift over palearctische vogels. Uit de inhoud: Uit de inhoud: Alaskastrandloper bij Westhoek augustus 2019, W. van Zwieten & E.B. Ebels. Bij 's Hertogenbosch streek in april 2019 een Audouins Meeuw neer, verslag van R. Keijsers & E.B. Ebels. Verder veel beschrijvingen van vogels ver weg, zoals de Black-capped Petrel die voedsel steelt van de tropische vogels op de Kaapverdische eilanden.

De Kruisbek jrg. 63(3), juni 2020

Vogelwacht Utrecht. Jack Folkers beschrijft de recente geschiedenis van de vogelrijke Bethunepolder, die even voorbij de Loosdrechtse Plassen, t.o. de Maarsseveense Plassen ligt. Het drooghouden van deze veenweidepolder is vechten tegen de bierkaai. Het kwelwater van de Utrechtse Heuvelrug hou je niet tegen. Staatsbosbeheer en het Waternet maakten in 2011 van de nood een deugd en veranderden de polder gedeeltelijk in natuurgebied. Sinds 2011 ging de grondwaterstand omhoog en vonden

diverse riet- en moerasvogels dit een aantrekkelijke broedplaats. Ype Hoekstra & Wim van de Vegte coördineerden de Utrechtse Midwinterroofvogeltelling 2020. Het aantal Buizerds gaat gestaag omhoog tot 679 exemplaren (daar zit veel tijdelijke import vanuit het noorden bij). En wat dacht je van 978 Torenvalken? Een record, in 2016 werden er maar 479 geteld.

Het Vogeljaar jrg. 68(2), 2020

René Zanderink beschrijft in 'De wedergeboorte van meester Prikkebeen' de succesvolle herintroductie van de Ooievaar in Nederland, die in 1969 startte in buitenstation Het Liesveld. Mooie verhalen over het importeren van Ooievaars. Niet altijd waren bij controle op Schiphol de papieren in orde. Pakistaanse Ooievaars werden daarom verbeurdverklaard en later toch aan Het Liesveld toegewezen. Ook het paartje Ooievaars dat de Hofvijver in Den Haag als domicilie had aanvaard, werd geschonken aan Het Liesveld. Inmiddels is de populatie gegroeid tot tegen de 1000 paren. Het antwoord op de vraag of daarmee de buitenstations overbodig geworden zijn, laat de auteur in het midden. Misschien kunnen ze geleidelijk stoppen, omdat de Ooievaars nu op eigen poten verder kunnen.

Marcel Boer behandelt van de Nederlandse vogels 'Overige soorten', onder andere de Lepelaars en de Pestvogel. Rode Lijst-soorten: ook Het Vogeljaar heeft deze rubriek nu. Tom Loorij opent de ogen voor de desastreuze achteruitgang van de Zomertortel.

De Kieft jrg. 44(12), 2020

Vogelbeschermingswacht 'Zaanstreek'. De Kieft in een nieuw jasje, nu geheel in kleur, voor de redactie een reden om ook na te denken over de lay-out. Ed Staats constateert dat de Cetti's Zanger ook boven het IJ bezig is met een duidelijke opmars. Fred Eerenberg neemt de Bergeend onder de loep: een eend die feitelijk een ganzenstatus heeft. Een 'gans' die helemaal niet van de bergen houdt en zich prima thuis voelt in ons natte polderlandschap.

Sovon-Nieuws, 2019/4

Vogelonderzoek Nederland. Theo Verstrael vraagt zich af hoe we omgaan met objectief verzamelde feiten, zoals bij het RIVM, maar ook bij Sovon, in een tijd van toenemende polarisatie. Wat gebeurt er als vooraf betrokken stellingen onze toekomst gaan bepalen, in plaats van besluiten op basis van onafhankelijk onderzoek en feiten? De lijst met succesvolle broedgevallen van zeldzame soorten is hoopgevend, het beschermen van vogels werpt zijn vruchten af. Opvallend dat de Brandgans met 654.000 exemplaren de talrijkste vogel was bij de Midwintertelling 2019. Rob Buitter trok een dag samen op met Joop Kleine, die uitgeroepen is tot vrijwilliger van het jaar 2019. Hij inventariseert al 39 jaar vogels op de Dwingelose Heide, een gebied van 4400 hectare, 8 bij 5,5 km. Joop Kleine pleit voor het 'vogelen met diepgang'. Daarmee bedoelt hij dat het tellen consequent en op eenzelfde manier uitgevoerd wordt. Zodoende krijg je oog voor veranderingen in soorten.

De Scharrelaar Vogeltijdschrift voor lezers jrg. 2(1), # maand? 2020

Uitgeverij Atlas contact. Aangekondigd als tijdschrift is het in feite een bundeling van verhalen met een originele focus op vogels. De essays overstijgen het niveau van de bekende vogelverslagen. Vaak vanuit een eigen invalshoek benaderen 15 auteurs het samenbindende onderwerp 'vogels'. De een begon vol goede moed bij de NJN, was daar wel een einzalgänger, wie niet? Meelijwekkend hoe Daan Remmerts de Vries te grazen werd genomen door de andere jeugdbondsleden. Hij was goed in geluiden en nam die ook op met een simpele cassette recorder. Ze werden gewist en daarvoor in de plaats stonden de keet- en scheetgeluiden van zijn 'natuurvrienden'. Bijzonder is ook het verhaal van Kees Camphuysen, de meeuwen- en zeezoogdierspecialist van het NIOZ op Texel. Een echte wetenschapper behoudt een professionele afstand tot zijn studieobject, maar stiekem mist Camphuysen zijn vaste Zilvermeeuw op de schoorsteen waar hij vanuit zijn werkkamer op uitkijkt. De meeuw met de letters M.ANH op zijn pootring. Jelle Reumer stelt dat het tijdperk na de grote meteorietinslag feitelijk 'The age of Birds' zou moeten heten. Zeker als je het aantal vogelsoorten afzet tegen het bescheiden aantal zoogdieren, dat zich na de dinosauriërs over de aarde en in het water voortbeweegt. Prachtig om te lezen is het verhaal van Saskia van Loenen hoe alle vooroordelen over de Halsbandparkiet teniet worden gedaan: zijn opmars gaat niet ten koste van inheemse vogels, zoals de Boomkruiper. Stuk voor stuk verhalen

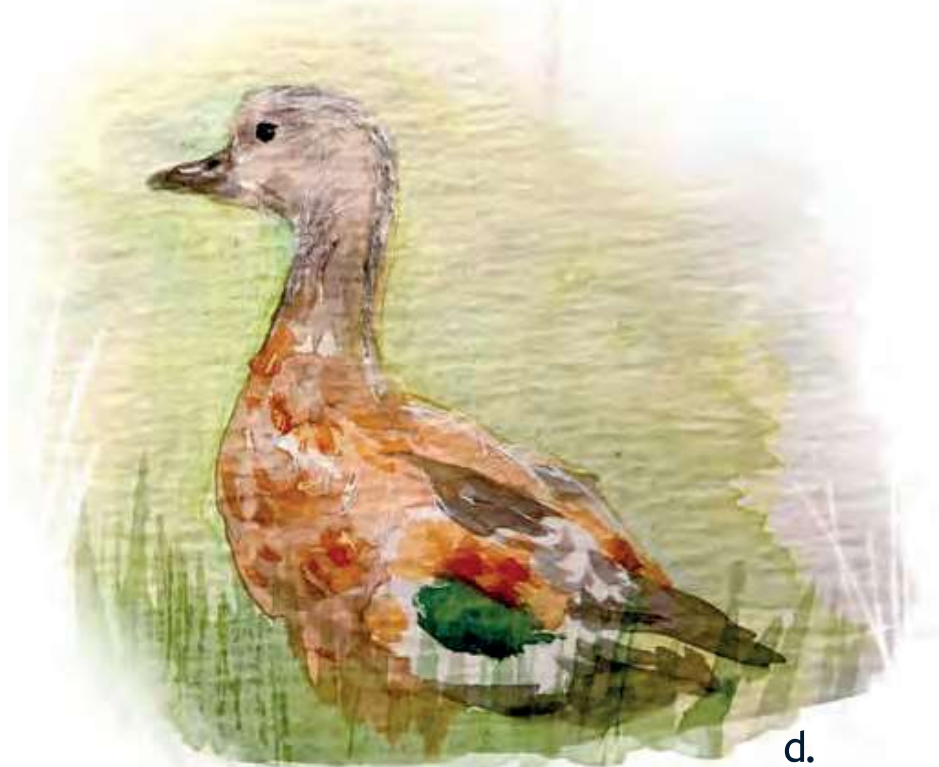
die je verrassen, het smaakt naar meer. In het najaar verschijnt de volgende bundel, verkrijgbaar bij de boekhandel.

Limosa jrg. 93(1)

Tijdschrift van de Nederlandse Ornithologische Unie en Sovon. 'Ruiende Casarca's in Nederland', E. Kleyheeg, S. Dirksen, D.A. Jonkers, *et al.* Zij bestudeerden de aantrekkelijkheid van het Eemmeer als ruiplaats voor een belangrijk deel van de Europese Casarca's. Terwijl de Nederlandse populatie van deze 'ganzensoort' bij enkele tientallen stopt, verzamelen zich in juli en augustus bijna 2000 Casarca's in Nederland, waarvan zo'n driekwart het Eemmeer gebruikt als ruiplaats. De onderzoekers hebben zich verenigd in de Werkgroep Casarca om het antwoord te vinden op een paar onderzoeksvragen: 1) de aantalsontwikkeling, 2) de herkomst en 3) de rui-ecologie van Casarca's. Wat maakt de Nederlandse wateren zo aantrekkelijk? Met ring- en zenderonderzoek konden de eerste twee vragen deels beantwoord worden. De Casarca's komen hier soms helemaal vanuit Zuid Duitsland en

Zwitserland, niet alleen om het ruime voedselaanbod (waterplanten), maar ook om de rust op de grote, ondiepe wateroppervlakken met weinig scheeps- en recreatiedruk. Een extra aantrekkingspunt vormen de eilandjes en dammen waarop ze kunnen rusten. Sjoerd Dirksen, de initiatiefnemer en aanjager van dit onderzoek is helaas in de zomer van 2018 plotseling overleden. Verder een verhaal van Romke Kleefstra in Friesland, die ontdekte dat Kol- en Brandganzen 's nachts gebruik maken van het licht van de volle maan om door te gaan met foerageren. René Oosterhuis constateert een 'dramatische afname van de Ringmussen in Groningen'. En Loes van de Bremer *et al.* vatten de 'Broedprestaties van de Huiszwaluw' samen in een bericht van Sovon: sinds de eerste landelijke telling in 1968 een afname van de soort van 75 procent. Voedselgebrek (insecten dus) in de broedgebieden is de oorzaak. Nog een tip: kunstnesten hebben op de zandgrond meer nut dan in de veen- en kleigebieden. Op zandgrond is de kans op uit elkaar vallen van de zelfgemaakte zwaluwnesten groter.

Veldschets Casarca | Doortje van Dijk

d.